

פ"מ 33.0112 – "מתנות, טובות הנאה, תרומות, מגביות וקנסות"**הגדרות**

1. בפקודה זו:

- א. "חייל" – כמשמעותו בחוק השיפוט הצבאי התשט"ו-1955.
- ב. "מתנה" – הקניית נכס, קבלת שירות, זכות או כל טובת הנאה בעלת ערך כלכלי מכל מין וסוג, לרבות פרסים, שהם שלא בתמורה, או בתמורה שאינה שוות ערך להטבה שניתנה.
- ג. "מתנה קטנת ערך וסבירה" – מתנה ששווייה אינו עולה על 50% משכר טוראי.
- ד. "ועדת המתנות" – הועדה המשרדית לטיפול במתנות שקיבל חייל, כאמור בתקנות שירות הציבור (מתנות) התש"ס-1980.

כללי

- 2. מטרת הפקודה, להוסיף על האמור בחוק שירות הציבור (מתנות), התש"ס-1979 ובתקנות מכוח חוק זה.
- 3. פקודה זו קובעת את הכללים הנוגעים לקבלת מתנות על ידי חיילים במסגרת שירותם הצבאי. הנהלים הנוגעים לדיווח על קבלת מתנות ויישום הכללים, מפורטים בהק"א 33-01-12, המוסיפה על האמור בפקודה זו.
- 4. למען הסר ספק, הוראות פקודה זו לא יחולו במקרים שיפורטו להלן:
 - א. מתנה שקיבל חייל שלא בשל היותו חייל, ואשר אין לה קשר לתפקידו הצבאי או לשירותו בצה"ל.
 - ב. מתנה המוענקת לחייל בשירות צבאי על ידי צה"ל, לרבות שי מפקדים וקציני נפגעים לחיילים המאושפזים בבתי חולים, כמפורט בפ"מ 38.0115 ובפ"מ 35.0812.
 - ג. פריטים אישיים המחולקים על ידי האגודה למען החייל, כמפורט בפ"מ 35.0812.

קבלת מתנות

5. חייל לא יבקש ולא יקבל כל מתנה עקב היותו חייל, עקב תפקידו בשירות צבאי או תמורת מעשה שעשה במסגרת הצבא, מאדם (חייל או אזרח) או ממוסד, בארץ או בחוץ לארץ. מתנה, כאמור לא תינתן לחייל, לבן זוגו החי עימו או לילדו הסמוך על שולחנו.

6. חייל שהוצעה לו מתנה, כאמור בסעיף 5 לעיל, יסרב לקבלה. אולם, אם מחמת נסיבות מיוחדות אין אפשרות לסרב לקבל את המתנה (וזאת אם, הסירוב יתפרש כחריגה מכללי הנימוס המחייבים בין נציגי מדינות זרות, או אם יש בו משם העלבת נותן המתנה וכדומה), רשאי החייל לקבל את המתנה, בתנאי שמייד עם קבלתה ידווח עליה כמפורט בפקודה זו.

7. על אף האמור בסעיפים 5 ו-6 לעיל, רשאי חייל לקבל מתנות מהסוגים הבאים המפורטים להלן:

- א. מתנה קטנת ערך וסבירה, בעלת ערך סמלי בלבד, המוענקת לאות הוקרה, הערכה או כמזכרת.
- ב. מתנה סמלית, הנושאת אופי של מזכרת, המוענקת לחייל מחבריו לעבודה עקב פרישתו מתפקיד או עקב אירוע משפחתי, ובלבד שהתקיימו התנאים שלהלן:

- (1) אישור מפקד בדרגת אל"מ, לפחות.
- (2) מתנה שערכה הכספי יהיה צנוע.
- (3) השתתפות חיילים ברכישת המתנה תהיה מרצונם החופשי, ולא יהיו ניסיונות שכנוע או הפעלת לחץ, שיניעו אותם לתת כספים למטרה זו. בכל מקרה, יתקבלו כספים למימון מתנה לחייל כאמור רק מחבריו ליחידה.
- (4) המתנה לא תמומן מכספי תקציב כלשהו. עם זאת, ניתן לממן חלק מהסכום הדרוש לרכישת המתנה מכספי קרן היחידה, כמפורט בפ"מ [35.0115](#) ומתקציב הלשכה, בכפוף לנהלים ולהנחיות אמ"ש מחלקת הפרט, המתפרסמים מעת לעת בחוברת "כללי צבא צנוע" המאושרת על ידי הרמטכ"ל.

ג. פרסים הינם כל אחד מהמפורטים להלן:

(1) פרס שהוענק לחייל על הישגיו מאוצר המדינה, ובכלל זה פרסים המחולקים בהתאם לפ"מ 1.0125.

(2) פרס שהוענק לחייל על הישגיו שלא מאוצר המדינה ובהתקיים התנאים המפורטים להלן:

(א) פרס המוענק בפומבי, על ידי גוף הנושא אופי ציבורי והמכוון לעודד שירות יעיל או לציין הישגים

של עובדים ואנשי צבא או להביע הוקרה לפעולתם.

(ב) החייל קיבל אישור ר' אמ"ש להשתתפות בתחרות, טרם העברת מועמדותו לפרס. האמור בסעיף זה

חל, אף על קבוצת חיילים המגישה מועמדותה לפרס.

(ג) דבר הענקת הפרס לחייל פורסם בעיתון יומי, ברדיו, בטלוויזיה או ברשומות.

ד. מלגה הניתנת לחייל שיצא להשתלמות מטעם צה"ל בגין הישגיו בלימודים, וזאת אף אם המלגה מיועדת

לחיילים בלבד.

8. מבלי לגרוע משאר הוראות פקודה זו, חייל שקיבל עקב תפקידו מתנה מחו"ל או מאנשים הזרים לו, יתייעץ עם

הקב"ם הזרועי, הפיקודי, האגפי, החילי, האוגדתי או היחידתי באשר לקבלתה.

הטיפול במתנה שנתקבלה

9. ניתנה לחייל מתנה, כאמור בסעיף 6 - ידווח עליה לוועדת המתנות, תוך שבעה ימים לכל היותר, באמצעות קצין

השלישות הפיקודי, הזרועי או החילי, וימסור לו את המתנה, בהתאם לאמור בהק"א 33-01-12. בדיווחו על קבלת

המתנה רשאי החייל לבקש, כי המתנה שקיבל תוקנה לו.

10. חייל שאינו כפוף לפיקוד, לזרוע, לאגף או לחיל יעביר את הדיווח לוועדת המתנות באמצעות מחלקת משאבי

אנוש או באמצעות ענף כ"א ביחידתם, אשר יעבירוהו לאמ"ש-מחלקת הפרט בהתאם לאמור בהק"א 33-01-12.

11. חייל המוצב באחת מיחידות משרד הביטחון בארץ - ימסור את המתנה וידווח על קבלתה בהתאם להוראות המפורטות בהק"א 33-01-12. העתק מדיווח זה יועבר על ידי איש הצבא באמצעות אמר"ל האגף היחידה בהם משרת, למרכז ועדת המתנות המשרדית במשרד הביטחון.

12. חייל המוצב כנציג משרד הביטחון בחו"ל, ימסור את המתנה וידווח על קבלתה הן לגורמי הזרוע, הפיקוד או האגף אליו השתייך טרם יציאתו לחו"ל, והן לממונה על הת"ש בחו"ל במשרד הביטחון, על-פי ההבחנות המפורטות להלן:

- א. אם המתנה ניתנה בתוקף תפקידו הצבאי - מסירת המתנה והדיווח על קבלתה ייעשה מול גורמי הזרוע, הפיקוד או האגף אליו היה שייך טרם יציאתו לשליחות בחו"ל, והעתק יועבר אל הממונה על הת"ש בחו"ל במשרד הביטחון. במקרה זה תטופל בקשתו על ידי גורמי צה"ל בהתאם למפורט בהק"א 33-01-12.
- ב. אם המתנה ניתנה בתוקף תפקידו האזרחי - מסירת המתנה והדיווח על קבלתה יהיו אל הממונה על הת"ש בחו"ל במשרד הביטחון והעתק יועבר אל גורמי הצבא בזרוע, בפיקוד או באגף אליו השתייך, טרם יציאתו לשליחות בחו"ל. במקרה זה תטופל בקשתו על ידי משרד הביטחון בהתאם להוראות משרד הביטחון.

13. נהלי וועדת המתנות, הרכבה וסמכויותיה מפורטים בהק"א 33-01-12.

נסיעה לחו"ל שלא במסגרת תפקיד

14. חייל בשירות קבע הנוסע לחו"ל שלא במסגרת תפקידו, לא יממן את נסיעתו או את שהייתו שם על חשבון מוסד ציבורי כלשהו, אלא אם כן קיבל לכך מראש את אישורו של רמ"ח הפרט. החייל יבקש את אישורו של אמ"ש-רמ"ח הפרט באמצעות ערוצי הפיקוד הרגילים. במקרים של חשש לניגוד עניינים - אישור רמ"ט אמ"ש.

מתנות או תרומות בעבור יחידה

15. חייל לא יבקש ולא יקבל מתנה, תרומה או טובת הנאה מאדם או ממוסדות שאינם צבאיים, עבור יחידה צבאית כלשהי, למעט במקרים שאושרו כמפורט בפ"מ 35.0813 ובפ"מ 6.0104.

16. הוצעה לחייל מתנה עבור יחידה צבאית כלשהי - יודיע על כך לקרן לב"י או לאמ"ש-רמ"ח הפרט. בפנייה יציין את פרטי התורם, את מהות קשריו של התורם עם היחידה, את סוג התרומה ואת כמותה. החייל יפעל בהתאם להנחיות קרן לב"י או אמ"ש-רמ"ח הפרט.

17. הוצעה לחייל מתנה, שאינה בעלת ערך כספי - יוכל אמ"ש-רמ"ח הפרט, בהתאם לשיקול דעתו ובהתייעצות עם אלר"ם-רמ"ח לוגיסטיקה לאשר ליחידה או לעוצבה בהן משרת החייל, את קבלת המתנה. גופי היחידה או גופי העוצבה יפנו לאלר"ם-רמ"ח לוגיסטיקה לקבלת הנחיות לגבי הרישום האפסנאי של הפריטים שהתקבלו כמתנה ולגבי סימונם.

שי לאירועים מיוחדים

18. מפקד יחידה בדרגת אל"מ, לפחות, מוסמך לאשר רכישת שי לאירועים מיוחדים, שיפורסמו על ידי אמ"ש-רמ"ח הפרט בתחילת כל שנה, עבור חיילי היחידה. השי שיינתן יהיה צנוע ושוויו, עבור כל חייל, יהיה מותאם לכללים שיקבע אמ"ש-רמ"ח הפרט, בתחילת כל שנה. השי ישא אופי ערכי, יותאם לסוג האירוע ויבטא את רוח היחידה. השי יחולק באופן שוויוני לקהל היעד הרלוונטי. לא יינתן לחייל כשי, פריט ציוד החיוני לביצוע תפקידו.

19. השי ירכש מתקציב אירועים כמפורט בפ"מ 33.0910, מקרן יחידה כמפורט בפ"מ 35.0115, מקופת מועדון קצינים ונגדים או מקופת הלשכה המועמדות על ידי היועכ"ל לרשות הגופים, בהתאם לאופי האירוע ולקהל היעד ובהתאם להנחיות מחלקת מופ"ת. במידה ולא ניתן לרכוש את השי ממקורות אלו, ניתן לרכוש אותו מקופת תפעול, והכול בכפוף לכללי הרכש של משרד הביטחון, להנחיות היועכ"ל ולכללים שיקבע אמ"ש-רמ"ח הפרט בנושא זה.

20. מפקד יחידה בדרגת אל"מ, לפחות, מוסמך לאשר רכישת שי לחייל עקב פרישתו מתפקיד או עקב אירוע משפחתי, ובלבד שהתקיימו התנאים המפורטים להלן:

א. המתנה תהיה סמלית, בעלת אופי של מזכרת, וערכה הכספי יהיה צנוע.

ב. השתתפות חיילים ברכישת המתנה תהיה מרצונם החופשי, ולא יהיו ניסיונות שכנוע או הפעלת לחץ, שיניעו אותם לתת כספים למטרה זו. בכל מקרה, יתקבלו כספים למימון מתנה לחייל, כאמור רק מחבריו ליחידה.

ג. המתנה לא תמומן מכספי תקציב כלשהו. עם זאת, ניתן לממן חלק מהסכום הדרוש לרכישת המתנה מכספי קרן היחידה, כמפורט בפ"מ 35.0115 ומתקציב הלשכה בכפוף לנהלים ולהנחיות אמ"ש מחלקת הפרט, המתפרסמים מעת לעת בחוברת "כללי צבא צנוע" המאושרת על ידי הרמטכ"ל.

התרומות ומגביות על ידי חיילים

21. חייל לא יתרים, לא יגבה ולא יקבל כספים שנתרמו למטרה כלשהי, למעט במקרים המפורטים בהק"א 33-01-12.

קבלת מתנה בניגוד לפקודות

22. קיבל חייל מתנה בניגוד להוראות פקודה זו - המתנה שקיבל תהיה לקניין המדינה. במקרה של מתנה שאין בה קניין (כגון: כרטיסים למופע או ארוחה) - יחויב החייל בתשלום מלא תמורתה לאוצר המדינה באמצעות האפוטרופוס הכללי.

שונות

23. לא יכין חייל מתנה מאביזר או מצויד צבאי כלשהו, ואולם במקרים חריגים, רשאים אלר"ם-רמ"ח תוא"ר, זרוע הים-רמצ"ד או רמ"ח שימונה לכך על ידו, או זרוע האוויר והחלל-רמ"ח הפרט להתיר הכנת מתנות מאביזרי ציוד צבאי מיושן שלא ניתן עוד לעשות בהם שימוש בהתאם ליעודם המקורי (ושאינם מהווים סכנה לכל אדם).

סעיף 24 עודכן בתאריך 13 ביולי 2025

24. בנוסף לאמור בפקודה זו, חייל לא יקבל מתנת או תרומת מזון אלא בהתאם לאמור בהוראת רבצ"ר 05-03-10 "קבלת מתנת או תרומת מזון".